

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

УТВЪРДИЛ:

Ректор на НХА

/Проф. Георги Янков/

ПРАВИЛА

ЗА ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО В НАЦИОНАЛНА-ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

София, 2023

СЪГЛАСУВАЛИ ДОКУМЕНТА:

№ по ред	Длъжност	Звание, име, презиме, фамилия	Звено
1.	Зам.-ректор ФАССРД	доц. Роберт Цанев	Ректорат на НХА
2.	Зам.-ректор УРИДААС	проф. д-р Николай Младенов	Ректорат на НХА
3.	Зам.-ректор НХТИМД	Проф. д.изк. Свилен Стефанов	Ректорат на НХА
4.	Гл.счетоводител	Вероника Цветкова	Ръководител ФСО на НХА
5.	Финансов контрольор	Анна Кралева	Ректорат на НХА

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите правила се въвеждат в изпълнение на нормативните изисквания по отношение на финансовото управление и контрол и Указанията за последващи оценки на изпълнението в организациите от публичния сектор, издадени от министъра на финансите.

(2) Тези правила уреждат целта, обхвата, реда и начина за осъществяване и докладване на последващи оценки на изпълнението, които следва да се прилагат в Националната художествена академия (НХА/Академията).

Чл. 2. Правилата имат за цел:

1. да определят дейностите, процесите и свързаните с тях решения, за които е необходимо извършване на последващи оценки;

2. да се определят служителите/длъжностните лица, които извършват оценките;

3. да се определят изискванията и редът за извършваните оценки;

4. да отрегулират процедурите, свързани с последващите оценки до степен, при която рисковете са ограничени в допустимите граници, определени в процеса на управление на риска и въз основа на което са определени обхватът и подходът за извършването им.

Чл. 3. (1) Последващи оценки на изпълнението са всички проверки и свързаните с тях аналитични и/или контролни процедури, насочени към откриване на възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция.

(2) Извършването на последващите оценки има за цел:

1. установяване на законосъобразността на извършените действия и изпълнени решения, свързани с придобиване или разходване на ресурси;

2. да се определи нивото на постигнати резултати;

3. при необходимост да се установи целесъобразността на определени действия и/или решения;

4. да се идентифицират проблеми, пропуски и слабости, нуждаещи се от подобрене, по отношение на вече приключил процес, договор или стопанска операция;

5. да се установят причините за установени грешки и/или нередности;

6. да се установят причините за несъответствията между придобити и разходвани ресурси по отношение на постигнатите цели или нивото на постигнати резултати.

Чл. 4. За целите на извършваните последващи оценки се използват следните понятия:

1. *Грешка* – неумишлен, технически пропуск, който не води до потенциален или реален негативен финансов ефект, но представлява несъответствие, отклонение и/или пропуск от установените правила и процедури.

2. *Нередност* – всяко нарушение на нормативната или договорната уредба, в резултат на действие или бездействие на служител или ръководството на НХА, което е имало или би имало за резултат намаляването или загубата на приходи и/или извършването на неоправдан разход.

3. *Измама със средства на Европейския съюз*

3.1. **По отношение на разходите**, всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:

3.1.1. използването или представянето на фалшиви, неточни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреби или неправомерно теглене на средства от общия бюджет на Европейския съюз или от негово име;

3.1.2. прикриване на информация в нарушение на конкретно задължение, имащо същия ефект;

3.1.3. разходване на такива средства за цели, различни от тези, за които са били отпуснати първоначално.

3.2. **По отношение на приходите**, всяко умишлено действие или бездействие, свързано с:

3.2.1. използването или представянето на фалшиви, неточни или непълни изявления или документи, което води до неправомерно намаляване на средствата от общия бюджет на ЕС или бюджетите, управлявани от или от името на ЕС;

3.2.2. укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, имащо същия ефект;

3.2.3. злоупотреба с правомерно получена облага със същия ефект.

4. *Съмнение за измама със средства от ЕС* – нередност, даваща основание за образуване на съдебно или административно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на измама със средства от ЕС.

5. *Съмнение за измама с бюджетни средства* – нередност, аналогична на тази по т. 4, по отношение на бюджетни или собствени средства на учебното заведение.

По националното законодателство измамата е престъпление и се установява по
--

наказателно-процесуален ред. При съмнения за измама служителите на НХА следва да сезират компетентните органи в лицето на Прокуратурата на Република България.

РАЗДЕЛ II

СУБЕКТИ И ОБЕКТИ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ

Чл. 5. (1) Отговорности по организацията, осъществяването и докладването на последващи оценки на изпълнението в НХА, имат ректорът и/или упълномощено от него лице и лицата, на които е възложено извършването и докладването на оценките.

(2) Утвърждаването на настоящите правила и определянето на лица, които да извършат последващи оценки, са част от управленската отговорност на Ректора на Академията.

Чл. 6. (1) Последващите оценки се извършват от компетентни лица, определени със заповед на ректора или упълномощено от него лице, за всеки отделен случай.
(Приложение 1)

(2) Определянето на лицата по ал. 1, се извършва при спазване на принципа за разделяне на отговорностите по вземане на решение, одобряване, изпълнение и осъществяване на предварителен или текущ контрол.

(3) При възлагане изпълнението на последващи оценки, лицата, които ще ги извършват подписват декларация за конфиденциалност *(Приложение 2)*.

(4) По преценка на ръководството и при спазване на принципите по ал. 2, могат да бъдат определени лица, извършващи постоянни последващи оценки на изпълнението, в зависимост от тяхната компетентност.

Чл. 7. При изпълнение на възложените им функции на лицата по чл. 6, ал. 1 се осигурява пълен достъп до информация, документи и/или активи, относими към проверяваните от тях процес, договор и/или стопанска операция.

Чл. 8. Действия по осъществяване на последващи оценки не могат да се извършват от финансовия контролор, както и от лица осъществили друг вид контролни действия върху същия процес, договор, стопанска операция и/или вътрешни одитори.

Чл. 9. По смисъла на тези правила, обектите на последващи оценки следва да се разбират като:

1. Процес – съвкупност от взаимосвързани дейности, техники, методи, извършвани от служителите на Академията и насочени към постигане на определен резултат.

2. Договор – съглашение, споразумение между равноправни субекти, което поражда права и задължения за тях.

3. Стопанска операция – действие, водещо до изменение на активите и пасивите на НХА.

Чл. 10. (1) Обекти на последващи оценки на изпълнението са действия, процеси, решения, договори или стопански операции, които са имали за цел или са довели до придобиване или разходване на ресурси и публични средства от бюджета на НХА.

(2) Обект на последващи оценки могат да бъдат:

1. резултатите от приключили договори за строителство и доставка, с оглед на постигнатите резултати спрямо предварително поставени цели;

2. обществените поръчки – процеса по възлагане, изпълнението на договор, съответствието на доставения/изградения актив с обявените характеристики и т.н.;

3. стопанисването на имущество, включително отдаването му под наем;

3. закупуване на материални запаси;

4. други дейности по преценка на ръководството, дефинирани в процеса на управление на риска.

(3) Решения, договори или стопански операции, които са в процес на изпълнение не могат да бъдат обект на последваща оценка.

РАЗДЕЛ III

РЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ

Чл. 11. Последващи оценки на изпълнението могат да се извършват както в резултат на планиране, базирано на оценка на риска и анализ разходи-ползи, така и при наличие на информация за възможни грешки или нередности на приключил процес, договор и/или стопанска операция в Академията.

Чл. 12. (1) При извършване на преценка на обхвата и подхода към процеси, които да бъдат обект на последваща оценка, се използват резултатите от периодичните и годишните прегледи по управлението на риска.

(2) Процеси, определени като нискорискови, при които анализът показва, че разходите биха превишили ползите, не подлежат на последващи оценки на изпълнението.

(3) Процеси, за които се приема, че осъщественият предварителен и текущ контрол осигуряват разумна увереност за гарантиране на законосъобразност, могат да бъдат обект на последваща оценка по отношение на тяхната целесъобразност.

(4) При предположение за възможност от системна¹ грешка, на база на професионалната си преценка, ректорът може да възложи последваща оценка на процес, договор или стопанска операция, независимо от резултатите от оценката на риска.

(5) Последваща оценка на изпълнението може да се възложи и при получаване на индикация за нередност от служител или външно за организацията лице.

(6) Процеси, дейности или договори, към които има негативен медиен и/или обществен интерес, задължително са обект на извършване на последваща оценка на изпълнението по отношение на тяхната законосъобразност, целесъобразност и постигнати резултати.

¹ За целите на настоящите правила под системна грешка следва да се разбира грешка в дизайна на системата.

(7) При установяване на значителен брой договори и/или стопански операции, за които е определено извършване на последваща оценка на изпълнението и недостатъчни ресурси в Академията, за проверка на сходни процеси/операции, с изключение на тези, определени като високорискови, може да се приложи извадков подход.

Чл. 13. (1) Всеки служител в Академията е длъжен да докладва на прекия си ръководител установена от него индикация за грешка, нередност или индикатор за измама, придружена с необходимата документация и/или анализ.

(2) Ръководител, уведомен за индикация за грешка, нередност, предположение за измама, незабавно писмено уведомява ректора, като му предоставя наличните документи/анализ и прави предложение за извършване на последваща оценка и/или предприемане на допълнителни действия по компетентност.

(3) В определени случаи, ако служителят по ал. 1 прецени, че е налице риск от участие на прекия му ръководител в установената грешка, нередност и/или индикация за измама, той може да докладва директно на ректора на НХА.

(4) Документите по ал. 1 и 2 се регистрират в деловодната система на НХА.

Чл. 14. (1) При получаване на информация/сигнал за грешка, нередност, индикация за измама, от външно за организацията лице, документът се завежда в деловодната система на Академията и се насочва към ректора или лице, на което са делегирани съответните правомощия, за вземане на управленско решение.

(2) Последващи проверки на изпълнението по анонимни сигнали не се извършват.

Чл. 15. (1) За целите на последващите оценки, за откриване на грешки и нередности в приключил договор и/или стопанска операция, могат да се извършват всички необходими проверки, включително:

1. документални проверки – проверка на налични документи, отнасящи се до съответния процес, договор, стопанска операция;
2. физически проверки - проверка на количеството и/или качеството на придобити по договор или стопанска операция ресурси;

3. наблюдение – проследяване на извършването на определени действия, предимно при повтарящи се процеси, действия, стопански операции;
4. аналитични процедури – изчисления, изследване на логически взаимосвързки и др. с цел извеждане на заключение за съответния процес, договор, стопанска операция;
5. интервюта – използват се за придобиване на първоначална или последваща информация, свързана с последващата оценка на процес, договор и/или стопанска операция.

(2) Освен информацията, събрана по реда на ал. 1, за целите на последващите оценки може да се използва и допълнителна информация като доклади на контролни органи, годишни отчети, статистическа информация и др.

Чл. 16. Лицата, определени със заповед да извършат последваща оценка на изпълнението на процес, договор и/или стопанска операция, определят кои от способите по чл. 15 ще използват за събиране на необходимата им информация, на база на своя професионален опит и компетентност.

Чл. 17. (1) При извършване на проверки за целесъобразност се съпоставят утвърдените в стратегически документи цели на Академията със степента на постигането им, съгласно индикаторите за изпълнение.

(2) Извършване на последваща оценка на изпълнението на степента на съответствие на придобитите или разходвани ресурси с поставените цели (проверка за целесъобразност) е възможно когато оценяваните процеси, договори и/или стопански операции имат ясно дефинирани, конкретни и измерими цели.

(3) Ако не са определени индикатори за изпълнение (постигане на целите) и/или целта на определен процес, договор, стопанска операция, не е ясно и точно дефинирана, проверка за целесъобразност не би могла да се извърши.

(4) В случаите по ал. 3 констатациите на лицата, извършващи последваща оценка на изпълнението включва анализ на адекватността и ефективността на процеса по целеполагане в НХА.

(5) Дефинираните цели на процес, договор или стопанска операция следва да са обвързани със стратегическите и оперативните цели на Академията.

(6) При оценка на изпълнението на целесъобразност на договор се вземат предвид мотивите, одобрени в изготвения вътрешен документ (доклад, докладна записка и др.) на инициращото придобиването или разходването на ресурсите длъжностно лице.

Чл. 18. На база на събраната информация, се правят заключения за целесъобразността и/или законосъобразността на оценяваните процеси, договори, стопански операции.

РАЗДЕЛ IV

ДОКЛАДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ

Чл. 19. (1) За резултатите от извършената последваща оценка на изпълнението се изготвя писмен доклад до Ректора на Академията, като в случай на установени несъответствия, грешки и/или нередности се правят предложения за въвеждане на коригиращи действия.

(2) Докладът следва да съдържа имената и длъжността на лицето, което го е изготвило, номер и дата на заповедта за възлагане на извършването на последващата оценка, обекта на последваща оценка, списък на прегледаните документи, резултата от проверката и подпис на лицето, извършило последващата оценка. *(Приложение 3)*

(3) Докладът по ал. 2 се регистрира в деловодната система на НХА и се насочва към Ректора или упълномощеното лице, възложило оценката, за вземане на управленско решение.

Чл. 20. При установено и докладвано незаконосъобразно действие/бездействие на длъжностно лице, ректорът предприема последващи действия по компетентност, включително коригиране на финансовите последици, ако такива са настъпили.

Чл. 21. При установяване на неоторизирано разходване на ресурси от длъжностно лице, същото носи дисциплинарна отговорност.

Чл. 22. Информация за дейности, процеси или операции, които се нуждаят от коригиращи действия се изпраща и на риск-мениджъра за включване в риск-регистъра на НХА за следващата година.

Чл. 23. Установените несъответствия, грешки, нередности, съмнения за измама, са индикатор за пропуски при управлението на риска в организацията и следва да се вземат предвид при извършване на годишен или периодичен анализ на управлението на риска.

Чл. 24. (1) За извършените последващи оценки на изпълнението в НХА се оформят досиета, които съдържат цялата информация за извършената проверка.

(2) Лицето, определено, със заповед на ректора, за извършване на последващата оценка, отговаря за пълнотата на създаденото досие.

(3) Досието следва да съдържа копие на заповедта за извършване на последващата оценка, събраната информация в хода на оценката, копие на документа (доклад/докладна записка), с който резултатите от извършената оценка на изпълнението са докладвани на ректора на Академията.

(4) Редът и сроковете за съхранение на досиетата по ал. 1 се определя с вътрешните правила, регламентиращи сроковете за съхранение на документи в НХА, в съответствие с действащото законодателство.

РАЗДЕЛ V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила влизат в сила от датата на утвърждаването им от Ректора на Националната художествена академия.

§2. Правилата за последващи оценки на изпълнението в НХА са неразделна част от системата за финансово управление и контрол (системата за вътрешен контрол) на Националната художествена академия.

§3. Настоящите правила се изменят и допълват по реда на тяхното приемане.

§4. Настоящите Правила не се прилагат за установяване, регистриране и докладване на нередности, засягащи финансовите интереси на Европейските общности и за налагането на финансови корекции. В случай на установяване, в качеството си на бенефициент на средства от фондове и програми на ЕС, че съществуват данни за наличие на нередност, засягаща финансовите интереси на Европейските общности, се докладва на съответните органи за управление и контрол на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

ЗАПОВЕД

№.....

София,г.

На основание чл., във връзка с чл. 6, ал. 1 от Правилата за последващи оценки на изпълнението в НХА

НАРЕЖДАМ:

Да се извърши последваща оценка на изпълнението на

(посочва се обекта на последваща оценка – процес, договор, стопанска операция)

Проверката да се извърши от

1.
2.

(Име, презиме, фамилия и длъжност на лицето/лицата)

За целите на последващата оценка на горепосоченото/ите лице/лица да се осигури достъп до цялата информация и/или всички активи, необходими за извършване на оценката.

Последващата оценка на изпълнението да се извърши в срок до и резултатите от нея да ми бъдат докладвани.

Настоящата заповед да бъде връчена срещу подпис на всички заинтересовани лица.

Контрол по изпълнение на настоящата заповед възлагам на

РЕКТОР НА НХА:

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ

Долуподписаният, в качеството
(Име, презиме, фамилия и длъжност на лицето)

ми на лице, извършващо последваща оценка на изпълнението на
..... ,
(посочва се обекта на последваща оценка – процес, договор, стопанска операция)

определено със Заповед на Ректора на НХА

Декларирам, че :

1. се задължавам да не разгласявам по никакъв начин информацията, станала ми известна в процеса на извършване на последващата оценка на изпълнението, освен ако това не се изисква по закон.

2. няма да използвам информацията, станала ми известна в процеса на извършване на последващата оценка на изпълнението, в своя лична или на трети лица изгода.

3. се задължавам да пазя информацията добросъвестно, за да се предпази разпространяването и публикуването ѝ от лица, които нямат правото да я разпространяват и публикуват.

Дата:

ДЕКЛАРАТОР:.....

ДО

РЕКТОРА НА НХА

ДОКЛАД

От -
(Име, презиме, фамилия) (длъжност)

За извършена последваща оценка на
(посочване на обекта на последваща оценка – процес, договор, стопанска операция)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РЕКТОР,

В изпълнение на Заповед №/.....г. извърших последваща оценка на изпълнението на
(посочване на обекта на последваща оценка – процес, договор, стопанска операция)

За целите на проверката извърших следните действия:

документални проверки

.....
.....

(посочват се прегледаните документи)

физически проверки

.....
.....
.....

(посочват се извършените фактически проверки – преброяване, проверка на характеристики и др.)

наблюдение

.....
.....

(описва се обекта на наблюдение - процес/дейност/последователност от действия)

аналитични процедури

.....
.....

(описват се извършените аналитични процедури)

интервюта

.....
.....

(посочват се имената и длъжностите на лицата, с които са били проведени интервюта)

Други

.....
.....

(посочва се какви други действия са били извършени)

Проверката се извърши в периодаг., при което установих/не установих *(излишното се изтрива/зачертава)*

- Грешка
- Нередност
- Съмнение за измама
- Придобиване/разходване на ресурси, несъобразено с целите на НХА

Изразяващо се в

.....
.....

.....
.....

(описват се подробно установените факти, които водят до направеното заключение)

Считам, че може да се приложи следното коригиращо действие:

.....
.....
.....
.....

(описва се действието, което би коригирало допуснатото несъответствие и/или би предотвратило последващото му допускане)

Дата:

Подпис: